

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет української філології, культури і мистецтва

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра української мови

Кафедра історії України

Кафедра публічного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня першого (бакалаврського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 023.00.01 Образотворче мистецтво
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації _____
(за наявності) (назва спеціалізації)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Поля форми	Опис поля форми
Київський університету імені Бориса Грінченка	Факультет суспільно-гуманітарних наук Факультет української філології, культури і мистецтва Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра української мови Кафедра історії України Кафедра публічного права	Лахно Наталія Валентинівна, доцент кафедри української мови Ковалев Євген Аркадійович, доцент кафедри історії України Гуріна Дарія Петрівна, доцент кафедри публічного права
Програма екзамену з дисципліни	Українські студії: Історичні студії. Українські студії: Культура усного і писемного мовлення. Українські студії: Права людини громадянина України.
Курс	1
Спеціальність (спеціалізація)	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Форма проведення: Письмова/усна/комбінована	Письмова (у формах написання есе і тесту, що розміщений у ЕНК)
Тривалість проведення:	2 академічні години - 80 хвилин
Максимальна кількість балів: 40 балів	40 балів
Критерії оцінювання	<p>35–40 Високий рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з, можливо, незначними недоліками.</p> <p>25–34 Достатній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю змістовних помилок.</p> <p>15–24 Середній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу із значною кількістю змістовних недоліків.</p> <p>14–0 Низький незадовільний рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу, що потребує самостійного доопрацювання навчального курсу.</p> <p>Із дисципліни «Українські студії: Історичні студії» студенти пишуть есе на одну з тридцяти запропонованих тем.</p> <p>Тести містять 30 питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 15 тестових питань із дисципліни «Українські студії: Культура усного і писемного мовлення». 2. 15 тестових питань із дисципліни «Українські студії: Права людини громадянина України». <p>Зміст есе і відповідь на 30 тестових питань оцінюються за 40-бальною шкалою. Результат іспиту визначається шляхом ділення суми балів, отриманих за всі тестові завдання на їх кількість.</p> <p>Максимальна кількість балів: 40 балів.</p>
Перелік допоміжних матеріалів:	-

Орієнтовний перелік питань:

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Українські студії: Історичні студії»

1. Східнослов'янське язичництво як культурно-історичний феномен.
2. Культурно-історичне значення християнізації середньовічної Русі-України.
3. Роль церкви в культурному житті середньовічної Русі-України.
4. Книжність в культурі середньовічної Русі-України.
5. Літописання в середньовічній Русі-Україні як історико-культурний феномен.
6. Книжність в культурі пізньосередньовічної Русі-України (XIII–XVI ст.). Характеристика Пересопницького Євангелія як історико-культурної пам'ятки.
7. Кирилична друкована книга в культурі Русі-України кінця XV – початку XVII ст.
8. Європейський Ренесанс у культурі Русі-України XV–XVI ст. Гуманісти з руських земель Польського королівства.
9. Барокова доба: європейський соціокультурний контекст і українська специфіка.
10. Освіта в українських землях у XVII–XVIII ст. Роль Києво-Могилянської академії в історії української культури ранньонового часу.
11. Епоха Просвітництва в Україні: ідеологічні особливості і визначні представники.
12. Український романтизм як історико-культурне явище.
13. Культурний процес у контексті формування модерної української нації (кінець XVIII – початок ХХ ст.).
14. Роль Тараса Шевченка в розвитку української національної культури.
15. Роль університетів у культурних процесах в Україні XIX ст.
16. Роль української інтелігенції в соціокультурних процесах XIX ст.
17. Українська реалістична проза другої половини XIX ст. як історико-культурне явище.
18. Розвиток українського театрального мистецтва наприкінці XIX – на початку ХХ ст.
19. Модернізм як культурна парадигма: європейський контекст і українська специфіка (кінець XIX – перша третина ХХ ст.).
20. Авангардизм у культурі України першої третини ХХ ст.
21. «Розстріляне Відродження» і його місце в історії української культури.
22. Українізація як явище в культурному житті Наддніпрянщини 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст.
23. Культурний процес в Україні в умовах сталінського тоталітарного режиму.
24. «Соціалістичний реалізм»: виникнення, принципи, вплив на розвиток літератури і мистецтв в Україні.
25. Культурні процеси в середовищі українських емігрантів впродовж 20-х – 30-х рр. ХХ ст.
26. «Шістдесятники»: видатні постаті, творчі принципи, громадська діяльність і місце в історії української культури.
27. Тенденції в культурі українського посттоталітарного суспільства (рубіж ХХ–ХХІ ст.).
28. Постмодернізм в українській культурі.
29. Формування масової культури в Україні: причини і наслідки.

30. Культурні здобутки української діаспори після Другої світової війни.

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Українські студії: Культура усного і писемного мовлення»

1. Культура української мови. Ознаки культури української мови.
2. Українська мова як єдина національна мова українського народу і форма його національної культури. Державна мова, її функції.
3. Поняття літературної мови. Ознаки літературної мови: високий ступінь престижності, багатофункціональність, стилістична диференціація, унормованість, наддіалектність. Позитивні та негативні риси пуризму.
4. Суть етнополітичних концепцій походження українського народу і його мови.
5. Літературно-писемна двомовність XIV–XVIII ст.: слов'яноруська мова, староукраїнська («проста мова»). Формування та джерела розвитку національної мови.
6. Типологічні особливості української мови на фонетичному, морфологічному та синтаксичному рівнях.
7. Характеристика офіційно-ділового стилю мовлення.
8. Характеристика наукового стилю мовлення.
9. Характеристика розмовного стилю мовлення.
10. Стилі мовлення в Інтернеті.
11. Особливості усного спілкування у фаховій діяльності. Загальні вимоги.
12. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.
13. Жанри усного мовлення.
14. Мистецтво публічного виступу. Умови успішного публічного виступу.
15. Підготовка до публічного виступу.
16. Способи виголосіння промови.
17. Установлення контакту з аудиторією способи утримання уваги.
18. Кінетична система спілкування.
19. Закони ефективного спілкування.
20. Мовний етикет як складник культури мовлення
21. Виразність усного мовлення. Інтонація, мовні такти, паузи, логічний наголос, мелодика мовлення, темп мовлення.
22. Позамовні засоби виразності.
23. Вимова голосних звуків.
24. Вимова слів іншомовного походження. Акцентуаційні норми
25. Функціонування української мови в уснорозмовній сфері та вплив на соціум (професійна комунікація, мова медіа та реклами)
26. Специфіка і структура мовленнєвого впливу. Маніпулятивні технології: способи розпізнання та протистояння. Мова як наскрізна сугестивна система.
27. Офіційне та приватне спілкування крізь призми маніпулятивних технологій.
28. Захист від маніпулятивного впливу. Техніки протистояння маніпулюванням.
29. Гендерні характеристики комунікативної поведінки.
30. Реалізація стратегії фемінізації в українській мові.

31. Вікові особливості комунікативних властивостей особистості.
32. Мовна норма. Система норм писемного мовлення: лексико-фразеологічні, морфологічні, синтаксичні, графічні, орфографічні, пунктуаційні, стилістичні. Причини порушення мовних норм.
33. Принципи правопису.
34. Особливості фіксації мовних норм у правописі, словниках, довідниках, підручниках та посібниках з української мови.
35. Чергування у з *в* та *і* з *й*.
36. Позначення м'якості приголосних на письмі. Найважливіші правила вживання м'якого знака.
37. Правила вживання апострофа в сучасному українському правописові. Сполучення літер *йо* – *ьо*.
38. Правопис префіксів у сучасній українській літературній мові.
39. Правопис слів іншомовного походження в сучасній українській літературній мові.
40. Ненаголошенні *e*, *и*, *o* в сучасній українській літературній мові. Звук [a] з давнього звука [o]. Префікси пре-, при-, прі-.
41. Написання складних слів разом, через дефіс та окремо.
42. Спрощення в групах приголосних.
43. Подвоєння приголосних звуків.
44. Написання слів з великої літери.
45. Правопис часток *не* та *ні*.
46. Точність наукового мовлення. Особливості вживання термінів. Правила вживання слів іншомовного походження в професійному мовленні.
47. Причини порушення семантичної точності мовлення.
48. Найпоширеніші типи порушення фразеологічної точності.
49. Українська лексикографія. Типи словників.
50. Словотвірні норми. Нормативність творення відонімних дериватів. Прізвища, імена та імена по батькові: закономірності творення та особливості відмінювання.
51. Нормативність уживання граматичних форм самостійних частин мови.
52. Синонімія та омонімія відмінкових та прийменниково-відмінкових форм.
53. Порушення норм у вживанні службових частин мови.
54. Порядок слів у реченні. Синтаксична норма в словосполученні.
55. Керування та узгодження між компонентами речення. Координація головних членів речення.
56. Формальна і семантична ускладненість речення.
57. Розділові знаки у складносурядному, складнопідрядному та безсполучниковому реченнях.
58. Пряма та непряма мова. Розділові знаки при прямій / непрямій мові.

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Українські студії: Права людини громадянина України»

1. Людина, особа та громадянин: співвідношення понять.
2. Права людини: поняття, сутність та риси.
3. Класифікація прав людини і громадянина.
4. Поняття, зміст та структура конституційно-правового статусу людини і громадянина.
5. Єдність прав та обов'язків людини і громадянина.
6. Рівність прав людини і громадянина, рівність перед законом.

7. Обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану та надзвичайного стану.
8. Конституційно-правові обов'язки громадян.
9. Поняття та ознаки особистих прав та свобод людини і громадянина.
10. Право на життя та здоров'я.
11. Право на свободу та на особисту недоторканість.
12. Право на недоторканість житла та право на таємницю особистого життя.
13. Свобода світогляду та віросповідання.
14. Поняття та особливості політичних прав та свобод.
15. Право на громадянство.
16. Поняття, особливості економічних прав і свобод.
17. Зміст та види соціальних прав і свобод.
18. Поняття та види культурних прав і свобод.
19. Право на працю, на відпочинок і соціальний захист.
20. Поняття та особливості судового захисту прав і свобод людини.
21. Роль адвокатури в процесі судового захисту прав людини і громадянина.
22. Функції прокуратури в процесі захисту прав людини і громадянина.
23. Позасудовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина. Інститут Уповноваженого з прав людини, організація та гарантії діяльності.
24. Універсальна система захисту прав людини (Міжнародні (міждержавні) органи і організації).
25. Європейський суд з прав людини, механізм та особливості розгляду заяв

Екзаменатор

Екзаменатор

Екзаменатор

Завідувач кафедри української мови

Завідувач кафедри історії України

Завідувач кафедри публічного права

Лахно Наталія Валентинівна

Ковалев Євген Аркадійович

Гуріна Дарія Петрівна

Віntonів Михайло Олексійович

Гедьо Анна Володимирівна

Власова Ганна Петрівна

--	--